

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باسمه تعالی

عنوان درس: اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست (۱-۱۴۰۲) مقطع: کارشناسی رشته: اقتصاد مدرس: ناصر الهی

۱- معرفی و اهداف درس

این درس به بررسی مسائل و چالش‌های اقتصادی در زمینه مدیریت منابع طبیعی و حفاظت از کیفیت محیط زیست می‌پردازد. در این درس، نقش تئوری اقتصادی در فهم و حل مشکلات منابع طبیعی و محیط زیست و همچنین بررسی تجربی تئوری‌های اقتصادی مورد بحث قرار خواهد گرفت. همچنین، راهکارهای سیاستگذاری برای دستیابی به بهینگی و پایداری در استفاده از منابع طبیعی و حفاظت از کیفیت محیط زیست با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مختلف مورد تحلیل قرار خواهد گرفت. شما باید پروژه‌ای را شناسایی کنید، داده‌های مربوط به هزینه‌ها و فواید آن را جمع‌آوری کنید، و آن را از منظر محیط زیست و بهره‌برداری مناسب از منابع طبیعی تجدیدپذیر و پایان‌پذیر بررسی کنید. اگر فرصتی وجود داشت این گزارش‌ها در پایان نیمسال در کلاس ارائه می‌شوند.

انتظار است که این درس فرصتی ایجاد نماید تا بر مسائل خطیر گرم شدن کره زمین و تغییرات اقلیمی نیز به گونه‌ای شایسته تأمل نماییم. این پدیده‌های شوم و بدفرجام، تأثیرات قابل توجهی بر اقتصاد جهانی دارند، مانند کاهش رشد تولید ناخالص داخلی، افزایش نابرابری، اختلال در جریان تجاری، تأثیر بر منابع طبیعی و افزایش خطر بحران‌های مالی. گرچه این مشکلات فراگیرند و کل کره زمین را نشانه رفته‌اند؛ اما متأسفانه، تأثیرات آن بر همه کشورها متقارن نیست. شواهد و تحلیل‌های شهودی نشان می‌دهد که قربانیان اصلی این پدیده‌ها، کشورهای در حال توسعه هستند و بر خلاف کشورهای توسعه یافته، در برابر تغییرات آب و هوایی آسیب پذیرتر هستند، زیرا ظرفیت کمتری برای سازگاری با اثرات آن دارند، برای امرار معاش خود بیشتر به منابع طبیعی وابسته هستند و با خطرات فقر، گرسنگی، بیماری و آوارگی مواجه هستند.

یکی از مهم‌ترین چالش‌ها برای کشورهای در حال توسعه، بحران آب است که ناشی از عواملی مانند رشد جمعیت، شهرنشینی، آلودگی، بهره‌برداری بیش از حد و تغییر اقلیم است. بحران آب بر سلامت، آموزش، امنیت غذایی و توسعه اقتصادی میلیون‌ها نفر در کشورهای در حال توسعه تأثیر می‌گذارد.

۲- معرفی استاد ناصر الهی

۳- پیش‌نیازهای درس:

- اقتصاد خرد (۲)
- ارزیابی پروژه‌های اقتصادی

۴- منابع:

منابع اصلی:

- Tietenberg, Tom, and Lynne Lewis. Environmental and Natural Resource Economics. 11th ed., Routledge, 2018. (شش فصل اول)
- سوری، علی. اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست. نور علم، ۱۳۹۷.
- Callan, S.J., & Thomas, J.M. (2013). Environmental Economics and Management: Theory, Policy, and Applications (6th ed.). Cengage Learning.

منبع برای مطالعه بیشتر:

- Aruga, Kentaro. Environmental and Natural Resource Economics: A Contemporary Approach. Springer, 2021.

۵- تکالیف دانشجو

الف) ارزشیابی مستمر: ۲ نمره؛

ب) ارزشیابی میان ترم (۲۲ آبان ۱۴۰۲): ۶ نمره؛

ج) ارزشیابی پایان ترم: ۱۲ نمره

توجه: توصیه می‌شود که دانشجویان ماشین حساب اختصاصی برای امتحان به همراه داشته باشند. در صورت نداشتن ماشین حساب، باید محاسبات دستی انجام شود که ممکن است بسیار وقت گیر باشد.

۶- مباحث

- تاریخ اندیشه اقتصادی در مورد منابع طبیعی و محیط زیست
- اقتصاد منابع تجدیدناپذیر
- اقتصاد منابع تجدیدپذیر
- اقتصاد زمین، شیلات، جنگلداری، آب، مناظر و محیط زیست
- روشهای تحلیل هزینه و فایده و ارزش گذاری کالاها و خدمات زیست محیطی
- اقتصاد انتشار گازهای گلخانه ای و قیمت گذاری کربن
- موافقت نامه ها و نهادهای بین المللی محیط زیست
- استراتژی های انطباق و کاهش برای بخش ها و مناطق مختلف
- ارزیابی خسارات و مزایای آب و هوا
- نقش نوآوری و انتقال فناوری در پرداختن به تغییرات آب و هوایی

۷- راههای ارتباطی

- حضور در دفتر در ساعات مشاوره دانشجویی به ترتیب تقاضا
- ایمیل: elahi.mofid@gmail.com (لطفا در subject بنویسید res14021)